

Takotsubo syndrom a centrální nervová soustava

prof. MUDr. Petr Toušek, Ph.D., MUDr. Karolína Poledníková

Kardiologická klinika, 3. lékařská fakulta UK a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Praha

Takotsubo syndrom je definován jako syndrom akutního srdečního selhání, který se klinicky velmi často projevuje jako akutní koronární syndrom. Charakteristickým klinickým znakem je přechodná dysfunkce levé komory srdeční. Spouštějícími faktory jsou relativně často akutní neurologická onemocnění, a tak se předpokládá, že v patofyziologii hraje významnou roli právě centrální nervová soustava. Tento přehledový článek si klade za cíl představit základní informace o takotsubo syndromu se zaměřením na velmi pravděpodobné patofyziologické mechanismy v ose mozek–srdce.

Klíčová slova: takotsubo syndrom, centrální nervová soustava, patofyziologie, osa mozek–srdce.

Takotsubo syndrome and central nervous system

Takotsubo syndrome is defined as a syndrome of acute heart failure that is very often manifested clinically as acute coronary syndrome. Transient left ventricular dysfunction is a characteristic clinical feature. Acute neurological diseases are relatively frequently the triggering factors; thus, it is assumed that it is the central nervous system that plays a significant role in the pathophysiology. The review article aims to provide basic information on Takotsubo syndrome with a focus on the very likely pathophysiological mechanisms in the brain–heart axis.

Key words: Takotsubo syndrome, central nervous system, pathophysiology, brain–heart axis.

Úvod

Prevalence Takotsubo syndromu (TTS) činí přibližně 1–4 % případů mezi všemi akutními koronárními syndromy. Typicky je charakterizovaný regionální přechodnou poruchou kinetiky levé komory srdeční, která neodpovídá anatomii koronárního zásobení myokardu. Tzn. rozsah postižení levé komory srdeční není vysvětlitelný možnou přechodnou poruchou krevního zásobení některé z koronárních tepen. Nejčastějšími projevy tohoto syndromu jsou bolest na hrudi a/nebo dušnost, závažné formy mohou být až kardiogenní šok nebo maligní arytmie/srdeční zástava. Navzdory pokroku v chápání tohoto stavu od jeho prvního popisu v roce 1990 zůstává stále mnoho otázek týkajících se pochopení základních patofyziologických mechanismů. Jednu z důležitých rolí v etiopatogenetických

a patofyziologických mechanismech má velmi pravděpodobně centrální nervová soustava. To potvrzuje i fakt, že se TTS velmi často vyskytne u pacientů s neuropsychiatrickým onemocněním.

Spouštěcí faktory

Mezi hlavní klinické spouštěcí faktory patří emoční stres, akutní nekardiální postižení označované pojmem fyzikální stres a u zhruba čtvrtiny nemocných není jasně zjištělá klinická vyvolávající příčina. V současné době při rozšířeném povědomí o tomto onemocnění, dobré mezioborové spolupráci a zlepšení diagnostiky jsou fyzikální příčiny s akutním nekardiálním onemocněním nejčastějšími spouštěcími faktory TTS (Templin et al., 2015; Biso et al., 2017). Mezi hlavní spouštěcí faktory

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest:

Not applicable.

Consent for publication:

Not applicable.

Cit. zkr: *Neurol. praxi.* 2024;25(5):348-350
<https://doi.org/10.36290/neu.2024.007>

Článek přijat redakcí: 26. 11. 2023

Článek přijat k publikaci: 3. 1. 2024

prof. MUDr. Petr Toušek, Ph.D.
petr.tousek@fnkv.cz